

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea Programului de susținere a antreprenoriatului feminin

-----

În temeiul art. 9 alin. (1) litera a) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1) Programul de Susținere a Antreprenoriatului Feminin, conform anexei nr. 1.
- 2) Planul de implementare a activităților în cadrul Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin, conform anexei nr. 2.

2. Implementarea Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

3. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va elabora manualul operațional necesar pentru implementarea Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin, care va stipula etapele și modul de implementare al acestuia, precum și va asigura publicarea unui ghid de aplicare la Programul menționat pe pagina web oficială a instituției.

4. Finanțarea activităților prevăzute conform Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin se va efectua din contul și în limitele alocațiilor din bugetul de stat, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va întreprinde măsuri în vederea identificării resurselor financiare din partea asistenței financiare externe în scopul suplimentării bugetului Programului.

6. Activitățile de finanțare în cadrul Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin constituie o schemă de ajutor de minimis și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Regulamentului privind

ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2020.

7. Prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1064/2016 cu privire la aprobarea Programului „Femei în afaceri” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 314, art. 1142), cu modificările ulterioare, se vor aplica în continuare doar contractelor de finanțare nerambursabilă rezultate din acest Program, încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei Hotărâri a Guvernului, până la finalizarea acestora.

8. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

PROGRAM

de Susținere a Antreprenoriatului Feminin

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul de Susținere a Antreprenoriatului Feminin (în continuare - *Program*) are drept scop stimularea și promovarea antreprenorialului feminin.

2. Obiectivul general al Programului este dezvoltarea antreprenorialului feminin prin sporirea numărului de femei antreprenoare și îmbunătățirea performanțelor economice întreprinderilor micro, mici și mijlocii conduse de femei.

3. Obiective specifice ale Programului sunt:

1) Facilitarea creării și dezvoltării întreprinderilor începătoare fondate și gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de până la 200.000 MDL;

2) îmbunătățirea competitivității întreprinderilor în dezvoltare și creștere gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de până la 600.000 MDL;

3) susținerea activităților în domeniul comerțului electronic a întreprinderilor gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de maxim 50.000 MDL;

4) îmbunătățirea abilităților manageriale a antreprenoarelor prin facilitarea accesului la informație, instruire, consultanță și mentorat;

5) sporirea nivelului de conștientizare și furnizarea informației relevante cu privire la oportunitățile și contribuția femeilor antreprenoare în dezvoltarea economică.

4. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni principale:
antreprenoriatul feminin - activitatea de inițiere și/sau gestionare și dezvoltare a unei afaceri de către femei în vederea obținerii de profit și creșterii economice.

antreprenoare - femeie care inițiază și/sau organizează, gestionează și dezvoltă afaceri.

antreprenoare debutantă - femeie care desfășoară pentru prima dată activitate antreprenorială și/sau nu deține controlul sau o cotă parte de cel puțin 51 % dintr-o întreprindere care a înregistrat activitate economică pe o perioadă mai mare de 24 luni.

5. Principiile de finanțare aplicate în cadrul Programului de susținere a antreprenoriatului feminin sunt următoarele:

1) transparență – punerea la dispoziție tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la participarea în cadrul Programului, precum și a cerințelor de evaluare și contractare;

2) concurență – asigurarea condițiilor pentru ca orice femeie antreprenor să aibă dreptul să devină beneficiară a suportului financiar, în condițiile legii și a prezentului Program;

3) tratamentul egal – aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a dosarelor de solicitare a suportului financiar nerambursabil, pentru a asigura condiții egale, obiective și echitabile pentru toate solicitantele;

4) diversitate – respectarea imparțialității și nondiscriminării tuturor solicitantelor suportului financiar nerambursabil, indiferent de etnie, religie, rasă și naționalitate, în conformitate cu criteriile de eligibilitate;

5) responsabilitate – urmărirea standardelor reglementate de raportare și divulgare a informațiilor fiduciare pentru a asigura responsabilitatea față de procesul de luare a deciziilor financiare și de evaluare operațională în raport cu indicatorii-cheie de performanță pe tot parcursul ciclului de viață al Programului.

6) neretroactivitate - excluderea posibilității alocării suportului financiar nerambursabil pentru investițiile solicitantelor care au fost finalizate până la data depunerii dosarului de solicitare a suportului financiar nerambursabil.

7) cofinanțare – contribuția financiară a solicitantei în cuantumul indicat în prevederile prezentului Program, care completează suportul financiar nerambursabil alocat.

Capitolul II

CRITERII, CONDIȚII ȘI DOMENII DE ELIGIBILITATE ȘI CONFORMITATE

6. Programul este destinat femeilor care planifică înființarea unei afaceri sau care dețin și gestionează o întreprindere definită în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția întreprinderilor de stat și municipale.

7. Beneficiarele suportului financiar nerambursabil alocat în cadrul Programului sunt doar întreprinderile micro, mici și mijlocii, înregistrate în Republica Moldova, definite în conformitate prevederile art. 4 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii care, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1) întreprindere în care femeia este fondatoare, în cazul întreprinderii cu statut de persoană fizică, sau membră, în cazul întreprinderii cu statut de persoană

juridică, în care deține o cotă parte de cel puțin 51 % (inclusiv, cumulativ cu alte femei membre);

- 2) este administrată de femei;
- 3) are capital social integral privat;
- 4) dispune, după caz, de acte permise necesare pentru desfășurarea activității;
- 5) nu are datorii la bugetul public național;
- 6) nu se află în reorganizare, procedură de lichidare, executare silită, procedură de insolvență sau suspendare temporară a activității;
- 7) nu sunt afiliate într-un grup de întreprinderi al cărui număr de angajați și venituri din vânzări sau active totale deținute cumulativ depășesc criteriile IMM definite în conformitate cu prevederile art. 4 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

8. Activitățile economice eligibile în cadrul Programului sunt indicate în anexa nr. 1 la Program.

9. Prioritate în cadrul Programului se acordă antreprenoarelor care dezvoltă afaceri în următoarele domenii:

1) **Industria STEM:** Susținerea femeilor antreprenoare în domeniul STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) are o importanță deosebită întrucât aceste domenii sunt în continuă dezvoltare și au un impact semnificativ în economie. Prin sprijinirea femeilor antreprenoare în industria STEM, se promovează diversitatea și egalitatea de gen într-un sector în care femeile sunt subreprezentate. Încurajarea și susținerea lor în dezvoltarea afacerilor în domeniile STEM contribuie la inovare, creștere economică și generarea veniturilor în domeniul tehnologic și științific;

2) **Economia asistenței:** Susținerea femeilor antreprenoare în economia asistenței, care include servicii educaționale, servicii de îngrijire și de curățenie, precum și alimentația publică, are o importanță crucială prin substituirea muncii neplătite a femeilor, generarea oportunităților de afaceri și angajare, precum și reducerea costurilor pentru stat în ceea ce privește servicii de îngrijire. Astfel, femeile antreprenoare pot acoperi cererea crescută pentru îngrijirea copiilor, asistența vârstnicilor, servicii de curățenie și alimentație ceea ce eliberează resursele de timp a beneficiarelor pentru a se concentra pe nevoi de dezvoltare personală, activitatea profesională și antreprenoarială;

3) **Servicii de consultanță și suport în afaceri:** Susținerea femeilor antreprenoare în domeniul serviciilor de consultanță și suport în afaceri pentru a îmbunătăți abilitățile manageriale și de conducere, ceea ce contribuie la creșterea durabilă a afacerilor și la dezvoltarea competențelor antreprenoarelor.

10. Lista detaliată a activităților economice prioritare cu indicarea codurilor CAEM va fi indicată în manualul operațional al Programului.

11. În procesul de selecție a întreprinderilor beneficiare se va ține cont de următoarele categorii de impact:

1) impactul economic (creșterea volumului de vânzări și productivității, creșterea remunerării resurselor umane, reducerea cotei costurilor în total vânzări, creșterea ratei de profitabilitate, extinderea pieței de desfacere și altele);

2) impactul social (aspecte precum sănătatea, educația, incluziunea socială, abilitarea economică a femeilor, reducerea sărăciei, buna guvernanță, mediul înconjurător etc.);

12. Criteriile de evaluare și grila de punctaj aferente proiectelor investiționale vor fi specificate în manualul operațional al Programului.

13. Investiții eligibile:

1) imobilizări corporale;

2) imobilizări necorporale;

3) materii prime și materiale de construcții necesare dotării și amenajării spațiului de producere/prestare servicii;

4) servicii de dezvoltare a afacerii (consultanță și formare profesională - în domeniu de activitate desfășurat; marketing și publicitate).

14. Lista investițiilor eligibile și limitele de finanțare vor fi stipulate în manualul operațional al Programului.

15. Cheltuieli neeligibile în cadrul Programului sunt:

1) plăți pentru acoperirea împrumuturilor și provizioanelor pentru pierderi și datorii;

2) plăți ale dobânzilor datorate și costuri de leasing;

3) plăți ale amenzilor, penalităților financiare;

4) costuri de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat;

5) achiziții ale bunurilor/lucrărilor/serviciilor înainte de depunerea formularului de aplicare. Nu sunt eligibile avansurile acordate în mărime ce depășește 50 % din valoarea achiziției și efectuate cu mai mult de 6 (șase) luni înainte de depunerea formularului;

6) diferențe de curs valutar;

7) cheltuieli pentru servicii de transport și procurarea autovehiculelor;

8) cheltuieli pentru plățile salariale, servicii contracte de contabilitate, instruire, etc;

9) taxe și impozite, cu excepția TVA pentru întreprinderi-beneficiare neplătitoare de TVA conform prevederilor Codului Fiscal al RM;

10) achiziționarea de echipament de mâna a doua, cu excepția situațiilor prevăzute în manualul operațional;

11) consumabile, servicii de menținere/întreținere a spațiilor de producere sau celor comerciale;

12) plăți efectuate în numerar;

13) cheltuieli pentru acte permise de stat;

14) servicii de asigurare;

15) aparate de jocuri de noroc;

16) cheltuieli aferente activității cu active virtuale;

17) procurări, costuri de arendă sau locațiune a bunurilor imobile, cu excepția celor prevăzute în manualul operațional;

18) achiziționarea tehnicii agricole eligibile pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, enumerată în actele normative aprobate în temeiul Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, cu excepția achiziționării tehnicii agricole de către IMM ce desfășoară activități economice care nu sunt eligibile pentru finanțarea din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

16. Femeia care are calitatea de fondatoare/membră în mai multe întreprinderi nu poate solicita suportul financiar nerambursabil alocat în cadrul prezentului Program decât pentru o singură întreprindere.

17. Solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 2 a Programului nu este condiționată de solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 1 a Programului.

18. Întreprinderile pot solicita suportul financiar până la atingerea limitei plafonului stabilit în cadrul Programului.

19. Întreprinderile care în perioada anilor 2016-2022 au beneficiat de granturi din cadrul Programului “Femei în Afaceri”, componenta III “Suport pentru Companiile în Creștere”, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1064/2016, nu sunt eligibile pentru participare la măsura 1 și măsura 2 al prezentului Program.

20. Întreprinderile mici și mijlocii care nu dispun de suficiente resurse financiare proprii pentru implementarea proiectului investițional aprobat și care vor acoperi insuficiența de capital din surse creditare, pot beneficia de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în baza Hotărârii Guvernului nr. 709/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii.

21. Întreprinderile conduse de femei, care se află la etapa de dezvoltare și creștere a afacerii, vor putea beneficia de produsul de creditare dedicat susținerii antreprenoriatului feminin oferit din cadrul resurselor Fondului pentru

antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (FACEM), în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023.

Capitolul III

MĂSURI DE SUSȚINERE A ANTREPRENORIATULUI FEMININ

22. Programul prevede următoarele măsuri de susținere a antreprenoriatului feminin:

- 1) Măsura 1: Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante;
- 2) Măsura 2: Suport financiar nerambursabil pentru întreprinderile în dezvoltare;
- 3) Măsura 3: Asistența tehnică pentru susținerea întreprinderilor în dezvoltare;
- 4) Măsura 4: Promovarea imaginii femeilor antreprenoare.

Secțiunea 1

Măsura 1. Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante

23. Solicitantele suportului financiar nerambursabil alocat în cadrul măsurii 1 pot fi:

- 1) Femei, care în termen de 30 zile calendaristice din data aprobării proiectului investițional vor înregistra o întreprindere;
- 2) Antreprenoarele-debutante.

24. Pentru beneficiarele care participă la măsura 1, criteriul de eligibilitate obligatoriu este de a deține cunoștințe în domeniul antreprenorial confirmate prin experiența antreprenorială a solicitantei sau certificate de absolvire a cursurilor de instruire relevante. Modalitate de confirmare a cunoștințelor antreprenoriale se specifică în manualul operațional.

25. Suportul financiar nerambursabil este de maxim 80% din suma proiectului investițional, dar nu va depăși 200.000 MDL.

26. Contribuția beneficiarei va constitui minim 20% din suma proiectului investițional. În cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri în domeniile prioritate contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim 15% din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional.

Pentru beneficiarele, care fac parte din categoria persoanelor cu dizabilități, contribuția proprie va constitui minim 5% din suma proiectului investițional.

27. Adicional, antreprenoarele pot solicita suportul financiar nerambursabil din “pachetul e-comerț” în valoare de maxim 30.000 MDL pentru investiții aferente comerțului electronic. Accesarea “pachetului e-comerț” nu solicită cofinanțarea beneficiarei și nu reprezintă condiție obligatorie pentru accesarea suportului financiar al măsurii 1. Lista cheltuielilor eligibile pentru investiții aferente comerțului electronic este prevăzută în manualul operațional.

28. Pentru a participa la măsura 1, fiecare solicitantă va depune un formular de aplicare în format online, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicate în manualul operațional.

29. Perioada de înscriere și depunere a dosarului pentru concursul de selectare va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare IP ODA).

30. Modalitatea de selectare a beneficiarelor măsurii 1 este prevăzută în manualul operațional al Programului.

31. Finanțarea se va realiza în tranșe, pe contul de plăți al întreprinderii-beneficiare, conform manualului operațional.

Secțiunea 2

Măsura 2. Suport financiar nerambursabil pentru afacerile în dezvoltare

32. Solicitantele suportului financiar nerambursabil oferit în cadrul măsurii 2 pot fi întreprinderi, care la momentul depunerii dosarului pentru solicitarea suportului financiar nerambursabil activează de mai mult de 24 luni din data înregistrării întreprinderii și care înregistrează profitul net din activitatea economică financiară și nu se află în situația de incapacitate de plată, reflectată în situațiile financiare prezentate Biroului Național de Statistică /darea de seamă fiscală unificată prezentată la Serviciul Fiscal de Stat, pentru ultimii doi ani de activitate.

33. Suportul financiar nerambursabil este de maxim 70% din suma proiectului investițional, dar nu va depăși 600.000 MDL.

34. Contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim 30% din suma proiectului investițional. În cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri în domeniile prioritate, contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim 25% din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional.

35. Adicional, întreprinderile pot solicita suportul financiar nerambursabil

din “pachetul e-comerț” în valoare de maxim 50.000 MDL pentru investiții aferente comerțului electronic. Accesarea “pachetului e-comerț” nu solicită cofinanțarea beneficiarei și nu este obligatorie pentru accesarea suportului financiar al măsurii 2. Lista cheltuielilor eligibile pentru investiții aferente comerțului electronic se indică în manualul operațional și în ghidul de aplicare la Program.

36. Solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 2 a Programului nu este condiționată de solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 1.

37. Pentru a participa la măsura 2, fiecare solicitantă va depune un formular de aplicare, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicate în manualul operațional al Programului.

38. Perioada de înscriere și depunere a dosarului va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și IP ODA.

39. Modalitatea de selectare a beneficiarelor măsurii 2 este prevăzută în manualul operațional al Programului.

40. Finanțarea se va realiza în tranșe, pe contul bancar al întreprinderii-beneficiare, conform manualului operațional.

Secțiunea 3

Măsura 3. Asistența tehnică pentru susținerea antreprenoarelor

41. În cadrul măsurii 3 I.P. ODA va organiza sesiuni de instruire, consultanță, coaching sau mentorat pentru antreprenoarele debutante și antreprenoarele în creștere și dezvoltare.

42. Tematica sesiunilor de instruire, consultanță, coaching sau mentorat vor fi identificate în baza analizei necesităților de dezvoltare a femeilor-antreprenoare realizate de I.P. ODA și vor fi publicate pe pagina web a organizației. Lista va fi reînnoită semestrial.

43. În calitate de prestatori de instruire, consultanță, coaching sau mentorat I.P. ODA va atrage specialiști din Republica Moldova și de peste hotare.

44. Lista prestatorilor de servicii antrenați în cadrul măsurii 3 și chestionarul de evaluare a calității suportului tehnic vor fi publicate pe pagina web a I.P. ODA.

45. Înscrierile pentru a participa la activitățile în cadrul măsurii 3 se vor face

în format online prin completarea formularului de participare disponibil pe pagina web a I.P. ODA.

46. Solicitarea asistenței tehnice din cadrul măsurii 3 a Programului nu este condiționată de participarea la celelalte măsuri ai Programului.

Secțiunea 4

Măsura 4. Promovarea imaginii femeilor antreprenoare

47. În scopul promovării imaginii femeilor antreprenoare în societate și consolidării comunităților de femei-antreprenoare, IP ODA va implementa campanie de comunicare și vizibilitate, care poate include elemente precum:

1) Materiale de promovare: Crearea și distribuirea de materiale de promovare inclusiv on-line, care să evidențieze exemple de succes ale femeilor antreprenoare și să prezinte beneficiile antreprenoriatului feminin.

2) Campanii media: Colaborarea cu mass-media pentru organizarea de interviuri, articole și reportaje despre femeile antreprenoare beneficiare de asistența IP ODA. Aceasta poate include apariții în presa scrisă, radio, televiziune și platforme online, cu accent pe poveștile lor de succes și impactul lor în comunitate.

3) Evenimente și conferințe: Organizarea de evenimente și conferințe dedicate femeilor antreprenoare, care să ofere oportunități de networking, schimb de experiență și promovare a afacerilor lor. Aceste evenimente pot include paneluri de discuții, prezentări, ateliere de lucru și expoziții ale produselor și serviciilor oferite de femeile antreprenoare.

4) Recunoaștere: Instituirea unor forme de recunoaștere pentru femeile antreprenoare care au un impact semnificativ în comunitate sau în domeniile lor de activitate. Aceasta poate include ceremonii, publicarea unor liste de femei antreprenoare de succes sau acordarea de distincții speciale.

5) Colaborare cu organizații și parteneri: Stabilirea de parteneriate cu organizații relevante (asociații de business, HUB-uri, etc.) pentru a dezvolta și implementa în comun proiecte și inițiative de promovare a femeilor antreprenoare.

48. I.P. ODA va atrage resurse financiare de la parteneri de dezvoltare locali și externi în scopul realizării acțiunilor.

Capitolul IV

IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

Secțiunea 1

Implementarea și coordonarea Programului

49. Implementarea prezentului Program se va realiza de către IP ODA în conformitate cu manualul operațional.

50. Pentru gestionarea eficientă, IP ODA va conecta prezentul Program la sistemul informațional de management intern.

51. IP ODA va elabora și va prezenta anual până la data de 31 martie Consiliului IP ODA și Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării rapoarte privind implementarea Programului și atingerea indicatorilor de produs și a indicatorilor de rezultat.

52. Comitetul de finanțare și risc al IP ODA examinează raportul de evaluare a dosarelor solicitanților de suport din cadrul Programului și decide cu privire la acceptarea sau respingerea acestora.

53. În procesul de examinare, Comitetul de finanțare și risc al IP ODA se va conduce de condițiile de eligibilitate stipulate în prezentul program și criteriile de evaluare stabilite în manualul operațional.

Secțiunea 2

Informare și promovare a Programului

54. IP ODA va elabora materiale promoționale și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program, conform pct. 47.

55. IP ODA va acorda suport informațional incubatoarelor de afaceri, instituțiilor și organizațiilor de suport în afaceri, asociațiilor de afaceri pentru a-i ajuta să disemineze informații cu privire la Program.

56. IP ODA va acorda servicii de informare cu privire la condițiile de aplicare pentru servicii de instruire și co-finanțarea proiectelor investiționale în cadrul acestui Program.

Secțiunea 3

Monitorizare și evaluare a întreprinderilor beneficiare

57. Din momentul prezentării setului complet de acte care confirmă utilizarea completă a resurselor financiare nerambursabile conform prevederilor contractului de finanțare nerambursabilă, I.P. ODA va începe monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor investiționale.

58. Perioada de monitorizare și evaluare a întreprinderilor-beneficiare este de 24 de luni.

59. I.P. ODA, cu suportul partenerilor de dezvoltare și, după caz, în parteneriat cu organizații de suport în afaceri, va oferi suport în implementarea

proiectelor investiționale și asistența pre- și post- finanțare cu scopul de a spori reușita antreprenorială a întreprinderilor-beneficiare.

60. I.P. ODA este în drept să solicite rapoarte financiare și să execute vizite planificate și inopinate la locul desfășurării activității întreprinderii-beneficiare.

61. Monitorizarea se realizează în două etape: (etapa 1) monitorizare post-finanțare și (etapa 2) monitorizare finală:

1) Monitorizarea post-finanțare - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în primele 6 luni ale perioadei de monitorizare și are drept scop confirmarea gradului de realizare a investiției, precum și realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.

2) Monitorizarea finală - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în ultimele 6 luni ale perioadei de monitorizare și presupune evaluarea realizării obligațiilor asumate în cadrul contractului de finanțare nerambursabilă, inclusiv atingerea indicatorilor de rezultat.

62. În cazul nerespectării condițiilor contractului de finanțare nerambursabilă, întreprinderea-beneficiară va fi obligată să ramburseze în totalitate mijloacele financiare alocate.

Secțiunea 4

Perioada de implementare a Programului și estimarea costurilor

63. Termenul de implementare al Programului este de 36 de luni după care va urma perioada de monitorizare de 24 de luni, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

64. Implementarea Programului presupune un buget estimativ de 10.000.000 MDL anual, bugetul total al Programului pentru perioada de implementare de trei ani constituind 30.000.000 MDL, cu posibilitatea de a fi suplinit cu sprijinul donatorilor locali și externi.

65. IP ODA va identifica parteneri de dezvoltare externi pentru realizare în parteneriat a activităților prevăzute în Program.

Secțiunea 5

Indicatorii Programului

66. Indicatori de produs:

1) 80 de femei antreprenoare beneficiază de suport financiar nerambursabil pentru inițierea unui afaceri;

2) 10 întreprinderi susținute financiar, pentru extinderea activității economice;

3) 70 întreprinderi beneficiază de suport financiar nerambursabil pentru dezvoltarea activităților de e-comerț;

4) cel puțin 9 sesiuni de instruire tematici organizate;

5) cel puțin 9 sesiuni de coaching organizate;

6) cel puțin 6 campanii de mediatizare organizate, inclusiv on-line;

7) 6 evenimente de networking organizate;

8) cel puțin 12 activități de promovare a femeilor antreprenoare de succes.

67. Indicatori de rezultat:

1) 500 de femei își vor îmbunătăți abilitățile și competențele antreprenoriale;

2) 300 de femei vor beneficia de posibilități de networking;

3) 80 afaceri noi create de către femei;

4) cel puțin 80% din beneficiare vor înregistra o creștere a impozitelor directe și indirecte plătite în bugetul public național;

5) cel puțin 80% din beneficiare vor înregistra creșterea productivității;

6) cel puțin 80% din beneficiare vor înregistra o creștere a volumului de vânzări.

Secțiunea 6

Supravegherea și coordonarea Programului

68. Funcția de supraveghere, evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este efectuată de Consiliul IP ODA.

69. Pornind de la atribuțiile funcționale și drepturile Consiliului IP ODA, prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul exercită următoarele atribuții:

1) aprobă manualul operațional;

2) aprobă Raportul anual de implementare a prezentului Program;

3) contribuie la soluționarea altor probleme care nu contravin prevederilor cadrului normativ.

70. Toate deciziile Consiliului instituției se fixează în procesele-verbale ale ședințelor.

71. La finalizarea Programului IP ODA va elabora un raport intern pentru implementarea și evaluarea rezultatelor programului.

**Activitățile economice eligibile în cadrul Programului de Susținere
a Antreprenoriatului Feminin**

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform CAEM 2*)
1	B. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	0811 - 0899
2	C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	1011 - 3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211
3	D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	3511 - 3530
4	E. DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	3600 - 3900
5	F. CONSTRUCȚII	4120 - 4399
6	G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; ÎNTREȚINEREA ȘI REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI A MOTOCICLETELOR <i>Sunt eligibile la Program, activitățile economice, precum sunt cele de: fragmentare și redistribuire în loturi mici, inclusiv sortarea, calibrarea, ambalarea, reambalarea sau îmbutelierea produselor autohtone, sortarea deșeurilor, tăierea la comanda clientului a metalelor, lemnului, placajelor lemnoase, plăcilor conglomerate, ș.a. și alte activități similare cu cele enumerate, care nu conduc la o versiune modificată a aceluiași produs și sunt clasificate în această secțiune.</i>	4520
7	H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	4910 - 5320
8	I. ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ	5510 - 5630
9	J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	5811 - 6399
10	M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	6920 - 7500
11	N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	8110 - 8130
12	P. ÎNVĂȚĂMÂNT	8510 - 8560
13	Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	8610 - 8899
14	R. ARTĂ, ACTIVITĂȚI DE RECREERE ȘI DE AGREEMENT	9001 - 9329; excepție: 9200
15	S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	9521 - 9609

**Planul de implementare a activităților în cadrul
Programului de Suținere a Antreprenoriatului Feminin**

Activitățile-cheie	Trimestre de implementare											
	I an				II an				III an			
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
Acțiuni de administrare a Programului												
Pregătirea și aprobarea manualului operațional												
Măsura 1. Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante												
Depunerea formularului de aplicare la program și a setului de documente necesare												
Selectarea beneficiarilor programului												
Finanțarea beneficiarilor întreprinderii-beneficiare, conform manualului operațional												
Măsura 2. Suport financiar nerambursabil pentru afacerile în dezvoltare												
Depunerea formularului de aplicare și a setului de documente necesare												
Selectarea beneficiarilor programului												
Finanțarea beneficiarilor întreprinderii-beneficiare, conform manualului operațional												
Măsura 3. Asistența tehnică pentru susținerea antreprenoarelor												
Organizarea sesiunilor de instruire, consultanță, coaching sau mentorat												
Efectuarea de către IP ODA a analizei necesităților de dezvoltare a femeilor-antreprenoare și publicarea rezultatelor pe pagina web a IP ODA												
Atragerea specialiștilor din Republica Moldova și de peste hotare pentru organizarea consultanțelor, coaching-urilor sau de mentorat												
Întocmirea listelor prestatorilor de servicii antrenați și evaluarea a calității suportului tehnic acordat												
Măsura 4. Promovarea imaginii femeilor antreprenoare												
Implementarea companiei de comunicare și vizibilitate inclusiv:												
Materiale de promovare												
Campanii media												
Evenimente și conferințe												
Colaborare cu organizații și parteneri												

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin (în continuare - proiect) este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în comun cu Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Independența și abilitarea economică a femeilor este esențială pentru realizarea drepturilor lor și asigurarea egalității de gen. Acestea includ capacitatea de a participa în mod egal pe piața muncii și în activități de antreprenoriat.

Numărul femeilor antreprenoare, comparativ cu cel al bărbaților, în Republica Moldova rămâne mic. Conform datelor Biroului Național de Statistică¹, doar o treime din întreprinderile private sunt (co) fondate și/sau administrate de femei. Mai multe femei (90,3%) decât bărbați (82,3%) conduc întreprinderi micro și sunt mai mult prezente în domeniile precum comerțul cu amănuntul, serviciile și horeca. Totodată, femeile reușesc să dezvolte mai rapid afacerile: de la înființare, afacerile femeilor au crescut în medie cu 84%, pe când a bărbaților - cu circa 78%.²

Potrivit raportului Băncii Mondiale³, 89% dintre femeile antreprenoare consideră mediul de afaceri ca fiind mai provocator și mai nefavorabil pentru femei decât pentru bărbați.

Accesul limitat la resurse și capital propriu pentru a începe o afacere, în accesarea resurselor financiare clasice și alternative, practicile de discriminare și stereotipurile de gen, neîncrederea în sine și forțele proprii, lipsa de cunoștințe antreprenoriale, lipsa de susținere din partea familiei, precum și responsabilitățile de familie și muncă casnică neremunerată sunt barierele-cheie cu care se confruntă femeile la etapa de planificare sau lansare a afacerii.

Aceste obstacole determină femeile să gestioneze afaceri în medie de 2 ori mai mici, fapt care le dezavantajează și le plasează în condiții inegale de activitate comparativ cu bărbații. Ca urmare, companiile deținute de femei înregistrează profituri de circa 2,6 ori mai mici, venituri din vânzări de aproape 2 ori mai mici și un nivel al productivității muncii – cu 17,5% mai mic comparativ cu companiile deținute de bărbați⁴.

Susținerea antreprenoriatului feminin la nivel național este importantă din mai multe motive:

- Femeile reprezintă o sursă de potențial antreprenorial și de conducere neexploatat în Republica Moldova. Investiții în antreprenoriatul feminin pot contribui la creșterea economică sustenabilă, crearea locurilor de muncă și dezvoltarea inovațiilor de impact;
- Capacitatea economică a femeilor stimulează productivitatea și sporește diversificarea economică și egalitatea veniturilor, în special având în vedere faptul că antreprenoarele tind să angajeze cu 20%⁵ mai multe femei comparativ cu bărbații antreprenori.

Cadrul legislativ normativ care conține prevederi ce vizează promovarea antreprenoriatului feminin:

1. Sprijinirea activă a inițierii în antreprenoriat a tinerilor și femeilor, susținerea adoptării inovațiilor relevante pe scară cât mai largă reprezintă o prioritate națională enunțată în Obiectivul 1 al Strategiei Naționale de Dezvoltare “Moldova Europeană 2030” aprobată prin Legea nr. 315/2022.
2. Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați promovează accesul egal al femeilor și bărbaților la activitatea de întreprinzător.
3. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii menționează dezvoltarea antreprenoriatului feminin printre obiectivele programelor de stat în domeniul dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.

¹ https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Antreprenoriat_feminin/Antreprenoriat_Femei_Barbatii_2020.pdf

² ibid

³ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/411391516856355553/pdf/122962-REVISED-PUBLIC-MoldovaSupportingWomenEntrepreneurshipFINALPRINT.pdf>

⁴ https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Antreprenoriat_feminin/Antreprenoriat_Femei_Barbatii_2020.pdf

⁵ ibid

4. Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană” (capitolul V), aprobat prin hotărârea Parlamentului nr. 28/2023;
5. Planul de activitate al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării pentru anul 2023 (obiectivul 3, acțiunea 3.3), aprobat prin Ordinul nr. 30/2023.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a elaborat Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității 2023-2027, care este în concordanță cu principiile Small Business Act for Europe și încorporează prioritățile și acțiunile de sprijinire a femeilor în a-și înființa și crește afacerile.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. De menționat că la nivelul Uniunii Europene, țările-membre recunosc faptul că femeile reprezintă o sursă de potențial antreprenorial neexploatat din Europa și că *“antreprenoriatul feminin contribuie la creșterea independenței economice și financiare ale femeilor, iar abilitarea acestora este o precondiție esențială pentru construirea societății caracterizate prin egalitatea de gen și ar trebui încurajată și promovată la nivelul întregii UE”*⁶.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Se propune aprobarea și realizarea unui nou instrument de abilitare antreprenorială a femeilor denumit „Programul de susținere a antreprenoriatului feminin” și încetarea Programului „Femei în afaceri”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1064/2016, prevederile cărora urmând a fi aplicate în continuare doar contractelor de finanțare nerambursabilă active, nefinalizate până la aprobarea noului instrument. Noul Program de Susținere a Antreprenoriatului Feminin vine cu soluții noi față de programul anterior prin următoarele:

- Suportul financiar nerambursabil va crește până la 600.000 lei (200.000 lei pentru afaceri debutante și 600.000 lei pentru afaceri în dezvoltare).

- Pentru a ajuta antreprenoarele să valorifice oportunitățile comerțului electronic și să-și extindă piețe de desfacere la nivel național și internațional, Programul va oferi un suport financiar nerambursabil denumit “pachetul e-comerț” în valoare maximă de 30.000 lei pentru afaceri debutante și 50 000 lei pentru afaceri în dezvoltare.

- Se modifică criteriile de eligibilitate și noțiunea de antreprenoriat feminin, astfel beneficiarele suportului financiar nerambursabil alocat în cadrul Programului pot fi întreprinderile micro, mici și mijlocii, înregistrate în Republica Moldova, definite în conformitate prevederile art. 4 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii care, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- 1) întreprindere în care femeia este fondatoare, în cazul întreprinderii cu statut de persoană fizică, sau membră, în cazul întreprinderii cu statut de persoană juridică, în care deține o cotă parte de cel puțin 51 % (inclusiv, cumulativ cu alte femei membre);

- 2) este administrată de femei.

- Pentru a stimula și a facilita participarea femeilor - doritoare de a se lansa în afaceri Programul va permite aplicarea persoanelor fizice (femeilor care nu au întreprinderi înregistrate la data depunerii dosarului de grant). În cazul aprobării dosarului de grant, solicitanta va trebui să-și înregistreze întreprinderea în următoarele 30 zile calendaristice.

Programul prevede următoarele măsuri de susținere a antreprenoriatului feminin:

- 1) Măsura 1: Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante;
- 2) Măsura 2: Suport financiar nerambursabil pentru întreprinderile în dezvoltare;
- 3) Măsura 3: Asistența tehnică pentru susținerea întreprinderilor în dezvoltare;
- 4) Măsura 4: Promovarea imaginii femeilor antreprenoare.

Principalele caracteristici ale fiecărei măsuri de susținere a Programului sunt:

Măsura 1. Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante. Suportul financiar se acordă sub formă de finanțare nerambursabilă (grant). Finanțarea nerambursabilă este de maxim 80% din suma proiectului investițional și nu va depăși 200.000 MDL, iar contribuția beneficiarei va constitui minim 20% din suma proiectului investițional. În cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri

⁶ Rezoluția Parlamentului European din 3 mai 2022 referitoare la obținerea independenței economice a femeilor prin antreprenoriat și activități independente (2021/2080(INI))

în domeniile prioritare contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim 15% din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional.

Adițional, întreprinderile pot solicita suportul financiar nerambursabil din “pachetul e-comerț”. Acesta presupune alocarea de maxim 30.000 MDL pentru investiții aferente comerțului electronic. Accesarea “pachetului e-comerț” nu solicită cofinanțarea beneficiarei și nu reprezintă condiție obligatorie pentru accesarea suportului financiar al măsurii 1.

Pentru a participa la Măsura 1, fiecare solicitantă va depune un formular de aplicare, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicate în manualul operațional și în ghidul de aplicare la Program. Perioada de înscriere și depunere a dosarului pentru concursul de selectare va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și IP ODA.

Măsura 2. Suport financiar nerambursabil pentru afacerile în dezvoltare este destinată întreprinderilor conduse de către femei care demonstrează o evoluție sustenabilă a indicatorilor economici, conform situațiilor financiare din ultimii doi ani de activitate.

Suportul financiar nerambursabil este de maxim 70% din suma proiectului investițional, dar nu va depăși 600.000 MDL, iar contribuția beneficiarei va constitui minim 30% din suma proiectului investițional. În cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri în domeniile prioritate, contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim 25% din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional. Adițional, întreprinderile pot solicita suport financiar nerambursabil din “pachetul e-comerț”, în cuantum de maxim 50.000 MDL. Accesarea “pachetului e-comerț” nu solicită cofinanțarea beneficiarei și nu este obligatorie pentru accesarea suportului financiar al măsurii 2.

Pentru a participa la Măsura 2, fiecare solicitantă va depune un formular de aplicare, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicate în manualul operațional și în ghidul de aplicare la Program. Perioada de înscriere și depunere a dosarului va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și IP ODA.

Măsura 3. Asistența tehnică pentru susținerea antreprenoarelor. În cadrul acestei măsurii, I.P. ODA va organiza sesiuni de instruire, consultanță, coaching sau mentorat pentru antreprenoarele debutante și antreprenoarele în creștere și dezvoltare. Tematica sesiunilor de instruire, consultanța, coaching sau mentorat vor fi identificate în baza analizei necesităților de dezvoltare a femeilor-antreprenoare realizate de I.P. ODA și vor fi publicate pe pagina web a organizației.

Înscrierile pentru a participa la activitățile în cadrul măsurii 3 se vor face în format online prin completarea formularului de participare disponibil pe pagina web a I.P. ODA.

Solicitarea asistenței tehnice din cadrul măsurii 3 a Programului nu este condiționată de participarea la celelalte măsuri ai Programului.

Măsura 4. Promovarea imaginii femeilor antreprenoare. În scopul promovării imaginii femeilor antreprenoare în societate și consolidării comunităților de femei-antreprenoare, I.P. ODA va implementa campanii de comunicare și vizibilitate, cu elemente precum: materiale de promovare, campanii media, evenimente și conferințe, etc.

5. Fundamentarea economico-financiară

Pentru implementarea obiectivelor Programului a fost estimat un buget de 30,0 mil. lei, pentru o perioadă de implementare de 36 luni, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

Conform Hotărârii Guvernului nr.408/2023 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026) pentru implementarea Programului, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a planificat pe sectorul „Dezvoltarea sectorului privat”, în cadrul Sub-programului 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii” resurse financiare pentru anii: 2024 – 5 000,0 mii MDL; 2025 – 5 000,0 mii MDL; 2026 – 5 000,0 mii MDL.

Totodată, IP ODA la data de 28 aprilie 2023 a semnat un Acord de Grant pentru 3 ani cu UE, iar în bugetul acestuia de cca 15 000,0 mii lei sunt alocați pentru dezvoltarea întreprinderilor conduse de femei.

Programul de Susținere a Antreprenoriatului Feminin, elaborat în baza evaluării externe programului „Femei în Afaceri”, înglobează succesele programului precedent și vine cu inovații care răspund provocărilor curente cu care se confruntă femeile antreprenoare și cele care planifică să înceapă o activitate de antreprenoriat în Republica Moldova. Aceste provocări includ: impactul negativ al pandemiei COVID-19, dar și efectele războiului din Ucraina care a provocat scăderea cererii, întreruperea lanțului de aprovizionare, scăderea investițiilor și creșterea costurilor – acest scenariu este realist în condițiile în care statul va ignora femeile antreprenoare și viitoarele antreprenoare.

Conform noului Program, se planifică facilitarea accesului la finanțare pentru cel puțin 90 de antreprenoare. Programul va avea un impact pozitiv economic și social asupra abilității economice a femeilor prin creșterea cotei antreprenoriatului feminin la nivel național și valorificarea oportunităților economice pentru femei și reducerea barierelor la inițierea sau dezvoltarea unei afaceri.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. Concomitent proiectul prevede încetarea acțiunii Hotărârii Guvernului nr. 1064/2016 cu privire la aprobarea Programului „Femei în afaceri”, exceptând contractele nefinalizate până la aprobarea noului instrument.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Asigurarea transparenței în procesul elaborării proiectului Programului a fost realizată în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Avizul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Programului a fost publicat pe https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10924

Pentru elaborarea Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin a fost realizată evaluarea externă a Programului „Femei în Afaceri” implementat în perioada anilor 2016-2022. Evaluarea a fost realizată cu suportul UN Women la cererea IP ODA. Raportul a fost elaborat în perioadă decembrie 2022 – februarie 2023 în baza criteriilor de evaluare OECD/DAC și se bazează pe interviu și chestionare a 257 de antreprenoare, mentori, furnizori de servicii, implementatori ai Programului “Femei în Afaceri” 2016-2022 și alte părți interesate.

Dezbateri publice asupra conceptului Programului au fost lansate pe 6 martie 2023 în cadrul sesiunii de prezentare a proiectului, organizată de către IP ODA la care au participat peste 50 de femei antreprenoare, reprezentanții asociațiilor de afaceri (AIM, AFAM), deputatele Parlamentului Republicii Moldova, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, reprezentanții delegației Uniunii Europene, Ambasadei Suediei și UN Women.

Pe parcursul lunilor iunie – iulie 2023 au avut loc mai multe ședințe pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru al Republicii Moldova, unde au fost discutate și înaintate propuneri pentru noul program de susținere a antreprenoriatului feminin.

8. Constatările expertizei anticorupție

Conform raportului de expertiză anticorupție recepționat prin demersul Centrului Național Anticorupție nr. 06/2/14921 din 26.09.2023, se constată că, proiectul promovează interesul femeilor de a participa în mod egal pe piața muncii în activități de antreprenoriat, ceea ce este conform interesului public.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este necesar.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice în procesul de avizare. Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă a fost inclusă în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

11. Constatările altor expertize

Pentru proiectul de hotărâre a Guvernului menționat a fost elaborat Analiza impactului asupra acestuia, și consultat cu Ministerul Finanțelor prin scrisoarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 08/1-2308 din 02.08.2023. Avizul Ministerului Finanțelor a fost primit prin demersul nr. 07/5/09/10190 din 07.08.2023 și luate în considerare propunerile acestuia.

Secretar de Stat

Veronica Arpintin